

**Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustiſimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

8. Vtrum hi 70. anni ab enthronismo Nabuchodonosoris ducantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](#)

impellendi forent, Illi nihilominus, in quos hoc flagellum tardius incubuit, cunctur 70. annos seruuisse, hoc est, usque ad annum communis seruitutis anno 1. Nabuchodonosoris incepit septuagintum. Similem loquendi formam esse Exodi 12. v. 40. bene aduertit idem auctor, ubi Hebrei dicuntur habuisse in Aegypto 430. annis, non quod omnibus illis annis ibi habitauerint, sed quod ibi habitauerint usque ad annum 430 computandum scilicet a vocacione & egressu Abrachae ex Chaldaea in terram Chanaan. Gen. 12. v. 1. Simile quoque esse iudith 16. v. 28. ubi ipsa dicitur mansisse in domo viri sui annos 35. Cuiusmodi interpretationem admittit Torniellus ad annum m. 2929. nunc. citatur, ac per S. Augustinum & Naclantum. Pluribus exemplis hunc loquendi modum defuerunt diuinum Gen. 11. v. 12. & cap. 15. v. 13. Iudicum 6. v. 1. & cap. 18. v. 31. num. 3. Et Daniel. 11. Simili interpretatione intelligi debet, quod de septuaginta annis desolacionis Jerusalemitum legitimus Dan. 9. & de sabbatis terrae 2. Paralip. 36. vers. 20. In annis 70. enim locis tantum agitur de completione 70. annorum de quibus Jeremias sicut etiam in annis 70. annis 13. a Nabuchodonosore obsecram fuisse plerique omnes satentur; obsideri coepit anno 16. delinente, aut ineunte 17. Nabuchodonosoris regis latere docet Petavius lib. 9. cap. 5. Quia ratione capta fuerit, circa annum Nabuchodonosoris tricesimum, anni ferme 12. post excidium Ierosolymorum. Unde apparet non eodem anno omnibus & singulis illis gentibus iugura seruitutis inieatum, quas regi Babylonie seruituras praedixerat Jeremias, sed de Tyro latius suo loco. Veterum testimonia in huius sententiae fauorem allata quæst. seq. commodius expendetur.

Q VÆ ST I O VIII.

Vtrum hi 70. anni ab enthronismo Nabuchodonosoris ducantur.

Dissentent nonnulli antiqui apud Eusebium in Chronico, ad Olymp. 58. *Multis afferuntur*, inquit, *omne tempus captiuitatis Iudaorum an. 70. qui secundum quofdam firmante. Colligitur*, anno 70. regimur a capitulo, usque ad viceustum annum Cyri regis Persarum computantur. Salpitius lib. 2. sacra hist. qui tempus septuageneriaæ captiuitatis expletum trahitur a anno primo Cyri, cum Balassar regnasset annos 14. Euilmerodach. 12. Nabuchodonosor a capta Sedecia, 26. non autem est dubium, quin antea regnauerit Quæst. Chron. P. 2. hh annos

lippi

nologia
stamenti

IV

annos 18. Theodoretus apud Ghislerum Ierem. 25. primum, inquit, anno Nabuchodonosor Scriptura vocat eum, qui erat quartus Isakim, à quo & caput regatur anni. Quod pluribus explicatur in c. 9. Danielis, cuius verba transnum. 12. Isidorus Dan. 9. Auctor historie Schol. Esdræ 18. Rab. Salomon Ioseph, David kimhi apud Lyranum & Castrum, Hebrei in suo Schol. Ribera Zachariæ 1. Barradius lib. 5. Concord. Euang. c. 17. Christopherius Ieremias 29. Sanctius Ezechielis 29. nu. 23. & Zachariæ 1. Varahagzi & Zachariæ 1. Montanus ibid. Petauius ad an. m. 3377. Hoc istius Clementem Alex. citat, qui lib. 2. Stromatum ex Berulo referente Principatum Persarum, Nabuchodonosorem aduersus Phoenicæos, bellum gessisse.

*Conclusio
affirmata.*

2. Hanc sententiam ceteris præpono, quia melius mihi congruit cum profanis literis, cum placitis veterum patrum, nec minus cum suis cibis, quam alia, præcedentibus questionibus examinata. Exploratio est, hanc seruitutem anno 1. Cyri Babylone regnantis expirasse, nec Nabuchodonosorem Magnum iniisse, cum Ieremias toties inculceret ludibriis gentes Nabuchodonosori & posteris eius annos 70. seruitur. Nabuchodonosori seniori, siue Nabopolassaro minimè content, videtur plus lib. 10. Antiq. c. 10. dum hoc ei Nabuchodonosori tribuit, quod cœpit. Et consentientiauctores, trium posteriorum opinionum sicut rum patroni, cum pauculis, qui hanc captiuitatem à losia tempore velle videbantur. Quo minus hæc æra, vel à transportatione lechonice deciæ casu aperiatur; obstant ea, quæ q. 6. n. 2. & q. 7. n. 4. cum seq. argumentis, tenuis Nabopolassaro annos 21. attribuit, tum Nabuchodonosori indeinde regibus interiectis, nouennium Cyri anno Nabonassari inita ut annus 5. Nabopolassari in 127. Nabonassari incurrit, aut falset triennio circiter inde dicitur: à quibus terminis Antagonista hodiernus cedunt. Secundo huius computationis assertores, ad eorum patrum accedunt, qui ab exusto templo, ad eius sub Dario reparationem, 70. diastema agnoscent, quorum multitudinem, & auctoritatem erga 6. num. 2. cernere licet. Tertiè, hæc chronographia, societas determinat, qui cum Eusebio Cyri apud Persas regnum, à Sedenzia calamitas annorum spatio dirimunt, vel cum Clemente Alex. eodemque Ediūm Ierosolymitanum in Olympiadem 47. conferunt. At vero, chronizæ transmigratione, vel Vrbis euersione istam annorum sequitur, hos auctores facilius iubent: quod mihi duriusculam video, quidem & Scripturæ consentius illis fauerit, ut declarauit q. 5. num. 4.

3. Hæc vero sententia in primis à Ptolemæi rationibus distincte tenus Nabopolassaro annos 21. attribuit, tum Nabuchodonosori indeinde regibus interiectis, nouennium Cyri anno Nabonassari inita ut annus 5. Nabopolassari in 127. Nabonassari incurrit, aut falset triennio circiter inde dicitur: à quibus terminis Antagonista hodiernus cedunt. Secundo huius computationis assertores, ad eorum patrum accedunt, qui ab exusto templo, ad eius sub Dario reparationem, 70. diastema agnoscent, quorum multitudinem, & auctoritatem erga 6. num. 2. cernere licet. Tertiè, hæc chronographia, societas determinat, qui cum Eusebio Cyri apud Persas regnum, à Sedenzia calamitas annorum spatio dirimunt, vel cum Clemente Alex. eodemque Ediūm Ierosolymitanum in Olympiadem 47. conferunt. At vero, chronizæ transmigratione, vel Vrbis euersione istam annorum sequitur, hos auctores facilius iubent: quod mihi duriusculam video, quidem & Scripturæ consentius illis fauerit, ut declarauit q. 5. num. 4.

7. Superest solum, ut veterum testimonia, nullo partium studio
occupati audiamus, de quibus, hoc in confessio est, eos qui anno primo Cyri
pericula ludorum captiuitatem soluunt, praepropterem rem accelerare; venia
tamen dignos, quod in loco haud mediocriter obscuro, punctum non attige-
nos. Ceterum singulos qui producuntur, examinemus.

4. Primo loco prodit Iosephus, quem Castrius aliqua interpretatione, haud
*Errat Is-
sophus.*

congru-
sum
cum
combi-
natio-
ne
Explora-
tio
ne
et lucen-
tia
nitatis
rit, vnde
deut, qu-
oniam p. 5.
tempor-
is lectione
in seq. 4.
on dicitur
solon p. 4.
Darii 2.8.
aut saltem
hadoum
partem
nem, 70.
de quo
deterre-
laminam-
que Eze-
veto-
femina-
videtur
am. 4.1.
inquit, em-
& capta-
erba tradi-
ab Saloni-
sino Sch-
Christi
Vasculi
17. Hoc
refer-
as Phen-
congru-
sum
cum
combi-
natio-
ne
Explora-
tio
ne
et lucen-
tia
nitatis
rit, vnde
deut, qu-
oniam p. 5.
tempor-
is lectione
in seq. 4.
on dicitur
solon p. 4.
Darii 2.8.
aut saltem
hadoum
partem
nem, 70.
de quo
deterre-
laminam-
que Eze-
veto-
femina-
videtur
am. 4.1.
inquit, em-
& capta-
erba tradi-
ab Saloni-
sino Sch-
Christi
Vasculi
17. Hoc
refer-
as Phen-

annata ad veritatis semitam reuocati posse autumat, si dicamus eum nihil
adoluisse, quam solitudinem terrae, non quidem ab initio captiuitatis in-
dormitam fuisse; cum tamen inducta fuisset; usque ad finem septuageneriæ serui-
tus perdurasse, ut dictum q. præced. nu. 9. & 10. Ego vero non video, quanam
Aniq. cap. 1. à Prophetia Isaiae de Cyro, usque ad Templi ruinam annos 140.
quæ ad ipsum vero Cyrum 2. o. constituit: malo ad eorum me iudicium ag-
gregate, qui fatentur Iosephum, alterius partis causæ patrocinari; sed quia sæpe
disposuit in annorum suppuratione hallucinatur, contra eum hoc loco exci-
punt, eique fidem adhibendam negant.

5. Clemens Alex. aperte nostras partes tuerit: siquidem à capto Sedecia vi-
que ad annum 2. Darij, septuaginta duntaxat annos computat, & Sedecia cap-
tum assedit Olympiade 47. quorum neutrum admittit contraria opinio. Duo-
centam modis captiuitas à Clemente & alijs accipi solet. 1. vt responderet ge-
neraliter in anni 70. annorum 2. vt Templi iacentis ruinam ac impeditum reli-
gionis exercitū spectat. Vt roris modo, annos 70. cōplete situr: priori ab initio
regi Nabuchodonosori ad Cyri Monarchiam; posteriori modo, à calu Templo-
ris 2. Darij protēditur. Captiuitas Babylonica, quæ generali seruituti suppar-
tita, plures continent particulates captiuitates, ut lechonias, Sedecias, Ammoni-
tum, &c. & rotos an. 70. tenuit; particularis autem quilibet ad plures paucio-
res annos sele porrigit, prout ea tardius aut citius, Nabuchodonosor induxit.
6. Tertius iustus S. Hieronymus Dan. 9. tantum ait, prædictos à Ieremia 70.
anno desolationis Ierusalem, post quos, ut erant generali seruituti communes, rursus
populus in Ierusalem, anno 1. Cyri, & adificaretur Templum primum sub Cy-
ri deinde sub Dario, & Ierusalem, quæ tandem sub Artaxerxe perfecta est. Si
ergo quæ S. Hieronymus habet, procmio in Aggœum, & Ezechielis 4. con-
ferat cum ijs, quæ scriptis in cap. 25. & 29. Ieremiæ clare perspiciet, eum com-
putate annos 70. seruitutis usque ad Cyrum, & totidem desolationis Templi,
usque ad annum 2. Darij, ac proinde ab eo nostram sententiam declarari &
confitmati.

7. Quartum testimonium afferebatur Irenæi, cuius hæc verba transcri-
bit Eusebius illo lib. 5. ad calcem cap. 8. Et nihil mirum, si diuina prouidentia
hoc

lippi

nologia
stamenti

LV

*De Cle-
mentis.*

hh 2

hoc

hoc ita fieri procurauit, cum & in ea capiuitate, quæ populo accidit, buchodonosore rege, corruptis scripturis, cum post 70. annos triam suam redirent, in temporibus Attaxerxis Persarum regis informare, Esdras &c. Vnde nihil elici potest quod ad præsens negotiū spectat. Inde post annos 70. in patriam redierint: quod verum est, quoniam in Israele ista anno 1. Nabuchodonosoris inierit, Eusebius de horum annorum recuperato interrogatus, iam pridem respondit, urbem excisam Olymp. 47. inde usque Olympiadem 55. cuius anno 1. Cyrus regno apud Persas pontus est, inter annos 30. annos, & sic viam nobis aperuit, qua post annos 70. ab eodem tempore buchodonosoris Iudeos in patriam postliminio reduceremus.

Leontius.

8. Leontius Bzantinus de sectis aetate 2. Sciendum, inquit, regnum priorum Nabuchodonosorem, cum regnante Sedecia cum comparsis eum Iudeos in captivitatem abduxisse atque in Persidem translusisse, quoniam prius mero Ananias, Azarias, Misael, Iezekielus & Esdras, post annos 70. ante Cyro rursus Ierosolyma profecti sunt. Ex cuius testimonio solus facilius est, Sedeciam à Nabuchodonosore captum, illa generali seruitute datur. S. etiam Danielem & socios adstrinxit, atque ab anno 1. Nabuchodonosor ceperit. Et si enim Daniel cum locis sub finē regni Nabopolassari anno 70. capti sunt: seruitus tamen à Ieremia vate consignata, ante Nabuchodonosorem Magnum non cœpit. Sic bene Leontius annos illos 70. ita dignissime & sodalium captivitatem illo temporis spatio comprehendet, 18. ante Sedeciae tragœdiam sumpsit exordium.

9. Eusebius rursum illo lib. 10. Præpar. cum Ioakimi & Sedeciam ista subiungit: Urbe deinde ab Assyrijs euerfa, Temploque cremeretur nē populus abducitur, ubi Daniel & Ezechiel prophetarunt, & postea Cyrus Persarum rex regnauit, qui Iudeos libertate donauit. Hac illa paucis multa complectatur, non docet vnde isti 70. anni computari docuit, idq; in fauorem causæ quā propugnamus, ut dictum iam rursum.

10. Nicephorus Callistus. Una, inquit, cum Urbe Templum esse emigravit Babylonem captiuus ductus ad annos 70. subaudi ab anno 1. Nabuchodonosor computatos, ut arbitror. Aliqui à transportatione lechoniz, nomine mitate Sedeciae deducendos putant. Sic ad præsentem liten diuimus, illius momenti est testimonium Callisti.

Freculpho. 11. Freculphus verbis fermè Iosephi ait: Babyloniorum rex cum Iudeos captiuas duxisset, neque gentem aliam in eorum habitare fecerit, propterea desolata omnis Iudea, & Ierosolyma & Templum anno 70. mansit. Verum cum hic auctor ad calcem libri tertij, differat, istam anno 1. Darij finitam afferat, & Zachariam huius anni.

o accidit, clare indicat se cum exilio tempore, iacentis Templi annos coniungere,
annos huius templi exterminio, adeius instauracionem 70. annorum intercedinem
gis infra-
putare, nobisque suffragari.

ū species.
11. Denique Laurentius lib. 4. de vera Sapientia cap. 5. de Hebreis sic ait: *Lactantio.*
quamcumq[ue] Erinde sibi iudicibus fuerunt per annos 370. tum mutato statu reges habere
annorum 470. reperunt, quibus imperium tenentibus per annos 460. usque ad Sedeciā re-
t. 47. in eum, oppugnati à rege Babylonico captiique Judaei diuturnum seruitum
titus est. reperuerunt, donec septuagesimo post anno Cyrus Maior captiuos Iudeos ter-
bemus, sedibus suis redderet. Hic author sicut Rhetoricē magis quam Mathe-
matis, iudicium & regum annos recenset: ita subobscurè 70. annorum me-
nquit, reputat, recodocet eos à fine Sedeciā numerandos, sed liberam nobis facul-
cōphismūm relinquit, vel inde, vel à migratione Iechoniat, vel ab anno 4. Ioakim,
is, quem post cuique visum fuerit septuaginta illud seruitum ausplicandi.

l. amos 7. 11. Hanc ultimam opinionem vel eo nomine promptius amplector, quod *Opinio*
niō solū et cilius quedam hac de re patrum dicta interpretetur quam aliæ. Exempli *authoris*,
vitute dicitur S. Augustinus lib. 1. de ciuit. cap. 26. sic ait: Per idem tempus Cyrus rex
Babylonum, qui etiam Chaldaeis & Assyriis imperauit relaxata aliquantū capti-
vitate Iudeorum, quinquaginta milia hominum ex eis ad instaurandum tem-
Nabuchodonosorum regredi fecit &c. Sub Dario ergo rege Persarum impletis septuaginta an-
ita dignissimis quoq[ue] Jeremias Propheta prædicta est Judæis soluta captiuitate
rendem. Hæc S. Doctor: quæ non facile explicantij, qui in hac materia vnam
distrinxerunt annorum septuaginta numerant. Certum est enim eam anno pri-
mo Darij expletam fuisse. Qui verè Babyloniam seruitum, vna cum regno
Nabuchodonosoris ordiuntur, imperioq[ue] Cyri nouennium impendunt; ijdem
afflerunt 70. annos à Jeremia diserte prædictos, in primordia Cyri desississe: sed
Malos 70. annos desolationis templi agnoscent anno 2. Darij finitos. & hos à
Jeremias tacite præmunicatos concedunt. Si quidem Propheta Vrbis atq[ue] adeo
templi desolationem varicinatus est, quæ annis duodeviginti post inchoatam
seruitum euolutis accidit, nec tacuit S. Vates Templo instauracionem, cap. 30.
10. templum iuxta ordinem suum fundabitur, subaudi anno 2. Darij, tralactis 70.
annis, quibus everso Templo quasi captiua religio, & statæ legis in Templo
ceremoniae tenebantur. Rem ipsam verbis expressit, annos 70. reaple insertos,
scilicet insinuavit. Vnde Beda an. m. 3468. cùm dixisset: secundo anno Darij septua-
ginta captiuitatis Ierusalem impletur annus; paulo post, eam captiuitatem ad
Templo desolationem accommodat & concludit, annos 70. à destructione illius,
usque ad perfectam restaurandi licentiam esse computandos, quam sine dubio induxit
Darius; imperfectam vero Cyrus antea dederat, vt eodem loco explicat Be-
da, & indicat S. Augustinus.

hh

NOTÆ